

ÄITIYDEN TUNNUSTAMINEN

Äitiyslaki 1.4.2019

Itä-Uudenmaan perheoikeudellinen yksikkö

Taidetehtaankatu 4 C, 06100 PORVOO
ma-to klo 9-11 ja klo 13-14
puh. 019 520 4991

PORVOO

BORGÅ

Äitiyden tunnustamisen oikeusvaikutukset

Kun lapsen synnyttäneelle on annettu **hedelmöityshoitoa** ja lapsi on syntynyt hoidon tuloksena, ottaa neuvola vastaan hedelmöityshoitoon **suostumuksensa** antaneen synnyttäjän kumppanin äitiydetunnustamisen ennen lapsen syntymää. Lapsen syntymän jälkeen on aikaa 30 päivää kiistää tai peruuttaa äitiyden tunnustaminen kirjallisesti lastenvalvojalle. Tarvittaessa lastenvalvoja voi selvittää äitiyden lapsen syntymän jälkeen.

Maistraatti voi vahvistaa isyyden sen jälkeen kun lastenvalvojan on toimittanut äitiysasiakirjat maistraattiin. Isyys vahvistetaan n. 2 kk lapsen syntymän jälkeen.

Äitiyden vahvistamisen tarkoituksena on oikeudellisesti pätevän **sukulaisuussuhteen vahvistaminen** lapsen ja tunnustaneen äidin sekä hänen sukulaistensa välille. Äitiyden vahvistamisen jälkeen lapselle voi antaa jommankumman vanhemman sukunimen. Äitiyden vahvistamisella on katsottu olevan merkittävä **merkitys lapsen identiteetin ja kasvun** kannalta.

Lapsella on oikeus saada **elatus** molemmilta vanhemmiltaan siihen saakka, kunnes lapsi täyttää 18 vuotta. Tämän ikärajan jälkeen on lapsella oikeus saada elatusta koulutustaan varten, jos sitä pidetään kohtuullisena.

Lapsi saa myös **perintöoikeuden** molempiin vanhempiinsa sekä heidän sukulaistensa jälkeen ja heillä on myös perintöoikeus lapsen jälkeen.

Tietoja antaessaan asianosaisilla on **velvollisuus pysyä totuudessa**. Väärän tiedon antaminen on rikosoikeudellisesti sanktioitu teko. Väärän tiedon antaminen saattaa johtaa kanneoikeuden menettämiseen äitiysasiassa.

Aika tunnustamista varten varataan raskausviikolle 30–32 normaalien äitiysneuvolakäyntien yhteydessä. Samalla vanhemmat voivat sopia tulevan lapsen yhteishuollosta.

Huoltajuus

Äitiyden vahvistamisen jälkeen lapsen huoltajana on edelleen lapsen synnyttänyt henkilö. Vanhemmat voivat kuitenkin sopia siitä, että **huolto** uskotaan molemmille vanhemmille yhteisesti (yhteishuoltajuus).

Huoltaja on samalla myös lapsen lakimääräinen edunvalvoja ja tekee lasta koskevat päätökset mm.

- lapsen kasvatuksesta
- asuinpaikasta
- koulutuksesta
- terveydenhuollosta
- lapsen nimestä
- allekirjoittaa lapsen passihakemuksen
- avaa lapselle pankkitilin
- lapsen raha-asioiden hallinta
- päättää lapsen uskonnosta ja kielestä

Huoltaja edustaa lasta häntä koskevissa asioissa viranomaisissa. Vain huoltajalla on oikeus saada viranomaisilta lapseen liittyviä tietoja.

Huoltajuus ei ole sama kuin lapsen asuminen (kenen luona lapsi on kirjoilla).

Huoltajuus ei ole sidottu lapsen tapaamisoikeuteen eikä elatusoikeuteen.

Kelan yksinhuoltajakorotuksen saa yksinasuva vanhempi juridisesta huoltajuudesta huolimatta.